

2015 08

L'art de colleccionar

El món de les col·leccions privades

Col·lecció Ventura Garcés

El col·leccionista. La inclinació per l'art del reconegut advocat Ventura Garcés (Barcelona, 1930-2008) el va portar a configurar una extensa col·lecció que sempre s'ha mantingut en l'àmbit privat i que ara els seus hereus han permès donar a conèixer en homenatge a qui va ser un dels col·leccionistes barcelonins més apassionats de les manifestacions de l'art de la segona meitat del segle xx.

L'art de colleccionar. Amb el pas dels anys, el colleccionisme ha anat canviant, però no la vocació col·leccionista, que respon a una aventura intel·lectual i a una experiència estètica. Hi ha una idea errònia d'aquesta pràctica, perquè el col·leccionista, més que pensar en la inversió o en la possessió, actua mogut per la sensibilitat, per la cultura i per la intuïció, que li fan atresorar unes obres amb l'objectiu de gaudir-les i compartir-les. Per això amb el cicle "L'art de colleccionar" volem retre homenatge a aquells que Balzac va definir com "els homes més apassionats que hi ha en el món".

Fotografia: Núria Ester

La Fundació Vila Casas ha confiat la direcció i conducció del cicle “L’art de col·leccionar” que se celebra a l’Espai AØ de Can Framis a Daniel Giralt-Miracle.

Ventura Garcés va ser un advocat de prestigi, amb bufet propi a Barcelona, especialitzat en l’àmbit de les inversions estrangeres, molt restringides i controlades en l’Espanya de la postguerra. El fet que hi hagués poca literatura sobre el tema el va portar a publicar el 1975 el llibre *Régimen jurídico de las inversiones extranjeras en España* que tots els despatxos d’advocats d’aquella època van incorporar a la seva biblioteca, la qual cosa encara va contribuir més a augmentar el seu crèdit, tant en àmbit nacional com internacional.

Però més enllà d’un advocat reputat, Ventura Garcés va ser un humanista. Fill del poeta i també advocat Tomàs Garcés (1991-1993), va rebre una educació cosmopolita (que li va permetre dominar, a banda del català i el castellà, l’anglès, el francès i l’italià, cosa que l’afavorí en la seva feina, tant com la seva pulcritud i cura en l’escriptura) que el va portar a interessar-se per la cultura, la filosofia, la música i especialment l’art, al qual va dedicar molt temps i esforços fins a constituir una col·lecció que avui considerem realment important, de la qual en gaudia en la intimitat i que els seus descendents conserven. D’ella en parlem amb un dels seus quatre fills, Claudi Garcés.

l’entrevista

per Daniel Giralt-Miracle

A quan es remunta l’origen de la col·lecció d’art que va fer el teu pare?

Diria que el que és art contemporani el va començar a col·leccionar a mitjan anys 70. Abans comprava pintura més aviat figurativa, tipus Sala Parés, per entendre’ns.

En aquella època tenia preferència per algun artista?

Tenia obra de Roca Sastre, de Villà, de Grau Sala, però no crec que tingués cap preferència especial. El que sí que recordo és que la primera pintura del que en podríem dir art contemporani la va adquirir als anys 70 i era un Ponç.

El va arribar a tractar personalment?

No, en general, el meu pare no tenia tractes personals amb pintors, en va conèixer algun, per exemple, Guinovart en els darrers anys de la seva vida, però ell comprava normalment l’obra a les galeries. De fet, sí que hi ha una obra de Guinovart que va venir directament d’ell, però és l’excepció.

Veig que el teu pare va donar suport a una generació concreta, té obra de Tàpies, Saura, Guinovart..., i Ponç, especialment. Per la quantitat d’obres seves que teniu i per la qualitat d’aquestes obres, dedueixo que amb Ponç hi havia una identificació.

És cert, dintre de la col·lecció, Ponç té un pes important i, efectivament, crec que el pare es va sentir identificat amb la seva obra en un moment determinat.

Podries dir-me quantes obres va arribar a aplegar el teu pare? La seva col·lecció deu tenir al voltant de 500 obres.

És, per tant, una de les col·leccions privades més notables de Barcelona, de la qual, a més, en gaudiu.

Sí, totes o gairebé totes estan penjades.

I viscudes...

I tant, molt viscudes, tant pel nostre pare com per nosaltres, que les veiem diàriament aquí al despatx, i també la gent que treballa amb nosaltres, els nostres clients...

La col·lecció de V. G. era un projecte molt seu, molt íntim.

Però és una col·lecció que no és molt coneguda, hi ha qui demana de veure-la?

Sí, en alguna ocasió i el pare no tenia cap inconvenient per ensenyar-la, però era un projecte molt seu, molt íntim, de fet no l’ensenyava, a no ser que li demanessin o que fos gent que apreciés realment l’art.

Veig, però, que no es va centrar només en els artistes que li eren coetanis, sinó que a banda de l’obra dels consagrats en els anys 70 i 80 del segle passat, com els que hem esmentat i també Clavé i Castillo, va incorporar més tard obra de les generacions subsegüents, com Pello Irazu o Campano, és a dir, que va anar evolucionant.

Sí, és evident que en la seva col·lecció hi ha una evolució i una adaptació a les noves tendències, i això segurament va venir donat per les galeries amb les quals tenia relació, que l’anaven introduint en l’obra dels nous pintors i artistes que exposaven i que ell, si li agradava, acabava comprant.

Recordes a quines galeries solia comprar?

Sí, diria que les galeries més vinculades amb ell són la Galeria Joan Prats, l’avui desapareguda Galeria Barcelona, la Galeria Joan Gaspar, la Galeria Carles Taché, la Galeria Soledad Lorenzo de Madrid, segur que me’n deixo, però aquestes crec que són les principals.

I comprava a l’estranger? Perquè, el teu pare viatjava molt per feina?

Sí, sí que viatjava i sí, també visitava galeries d’art i comprava obra, però menys. Precisament una de les últimes adquisicions la va fer en una galeria de Venècia, poc abans de morir.

Saps què va comprar?

Sí, va comprar una obra de Kiefer.

Kiefer! És realment interessant l’evolució del teu pare, passa dels noucentistes de la Sala Parés als seus coetanis abstractes per acabar amb un trencador com Kiefer! Evidentment estava obert als nous corrents!

V. G. sempre va estar disposat a evolucionar amb l’art.

Sí. Ho estava, tot i que quan això es va posar més de manifest va ser quan va començar a comprar obra de Ponç i de Tàpies, que avui ens pot resultar molt normal, però que no ho era gens fa 30 o 40 anys. Sempre va estar disposat a evolucionar amb l’art i va saber escollir amb bon gust i adequat criteri.

Abans has comentat que la col·lecció d’art era un projecte d’ell molt personal, però va arribar a concedir alguna entrevista per a parlar de la col·lecció o a escriure alguna cosa sobre art?

No, mai no li va donar cap difusió i sempre la va mantenir en l’àmbit privat, a casa i en el seu despatx. L’ensenyava amb moltes ganes d’ensenyar-la, però només a persones properes o que mostraven un interès especial a veure-la i en l’art.

I com la distribuïa, a casa tenia més aviat la part històrica i al despatx la contemporània?

Va anar canviant. Al començament sí que a casa tenia les obres més clàssiques, però va anar evolucionant, de manera que al final el tipus de pintura que tenia aquí era molt similar a la que tenia a casa.

Tenia una rutina quant a l’art? Vull dir, dedicava algun dia a la setmana per anar a visitar galeries o ho feia quan tenia un moment, o coincidint amb una inauguració?

Hi dedicava sobretot els dissabtes, era el seu dia d'anar a galeries. I fins i tot quan alguna galeria va començar a tancar els matins del dissabte recordo que per ell va ser un xoc. No entenia com podia ser que les galeries tanquessin un dissabte!

V. G. deia que el col·leccionisme és una passió que voreja la malaltia.

I què feia, tornava a casa amb una obra nova després de cada visita?

Sí, sovint ho feia! Era un comprador molt compulsiu, de fet, ell mateix deia que el col·leccionisme és una passió que voreja la malaltia, i molts dissabtes tornava amb la seva peça (o peces) perquè de vegades n'hi havia més d'una!

I en la seva biblioteca, que sé que és gran, també hi havia llibres d'art, catàlegs d'art, d'artistes?

Sí, sí que n'hi havia. De fet, encara hi són, perquè la conservem, la biblioteca, però en total no crec que representin més del 10%. Ell estava informat del que passava, però no crec que consultés massa els llibres d'art, jo el recordo més amb un llibre de filosofia o amb una biografia d'un personatge, que amb llibres d'art.

Per tant, el seu coneixement de l'art no era tant producte de l'erudició, sinó de la vivència.

Sí, això sí. Molt sovint cap al vespre, quan baixava l'activitat del despatx, voltava per aquí mirant els quadres, fent voltes, pensant i repensant, gaudint de l'art...

La col·locació de les obres en aquest despatx és decisió d'ell?

Sí, bé, es deixava assessorar, però ho decidia ell.

Què creus que el teu pare tenia més en compte, el preu de les obres que comprava o el seu valor? Vull dir, el preocupava la cotització de les obres de la seva col·lecció o estava molt més interessat per la qualitat o l'estètica de les peces?

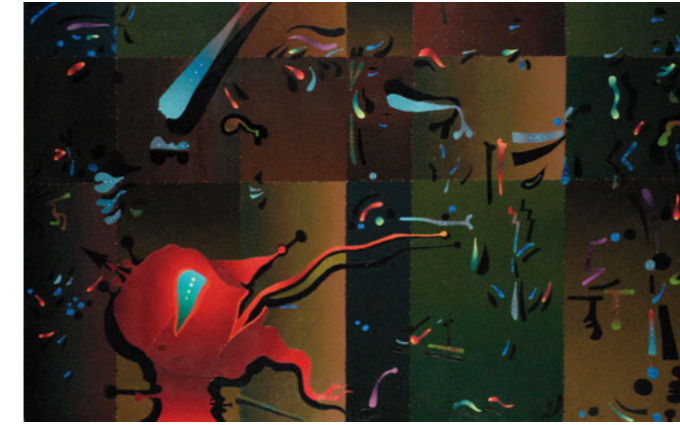
No, la cotització que en el futur pogués tenir una obra determinada quan la comprava no el preocupava en absolut. Ell adquiria únicament guiat per criteris estètics. El que era important per ell era que l'obra li agradés, que se sentís identificat amb ella, mai no pensava en si al cap d'un temps valdria o no dues o tres vegades més.

la col·lecció

El mig miler d'obres que integren la col·lecció de Ventura Garcés posen en evidència que va ser un barceloní amb sensibilitat i criteri, que des dels anys 60 i fins a la seva mort va seguir de prop l'evolució de l'art en el nostre país, particularment les manifestacions que es van produir després del Dau al Set. Era una persona que setmanalment visitava les galeries d'art on va començar interessant-se pels corrents figuratius d'ascendència noucentista, tot i que ben aviat optà per les diferents experiències matèriques, el magicisme, el pop, l'experimentació geomètrica, l'art pobre, etc., formant una col·lecció plural però de qualitat, que ha resistit molt bé el pas del temps, la qual cosa revela que Garcés triava les obres que comprava perquè li agradaven, i per això hi convivia en la galeria que va instal·lar en el seu despatx d'advocat.

D'entre aquesta col·lecció, en què hi ha obres d'Hernández Pijuan, Amat, Aguilar, Agustí Puig, Lucio Muñoz, Feito, Millares, Saura, Bechtold, Pello Irazu, Alcaraz, Ruestes, Kiefer, Kounellis, etc., presentem nou obres de vuit artistes que mostren els interessos de Garcés al llarg de la vida: el món de les tenebres de Joan Ponç, de qui tenia moltes peces, la força matèrica i signica d'Antoni Tàpies, l'exuberància del Guinovart que treballava amb restes vegetals i objectes trobats; la contundent poètica de Jaume Plensa inspirada en els textos dels clàssics, la delicadesa de les composicions d'Antoni Llena construïdes amb materials fràgils i efímers, l'eclosió cromàtica del Miguel Ángel Campano madur, en una obra de pinzellades enèrgiques; la intensitat pictòrica entre pop i expressiionista del nord-americà Julian Schnabel i el contrast entre el lirisme i la provocació que caracteritza l'obra de Susy Gómez. Una bona mostra del saber col·leccionar de Ventura Garcés.

Daniel Giralte-Miracle
Comissari de l'exposició

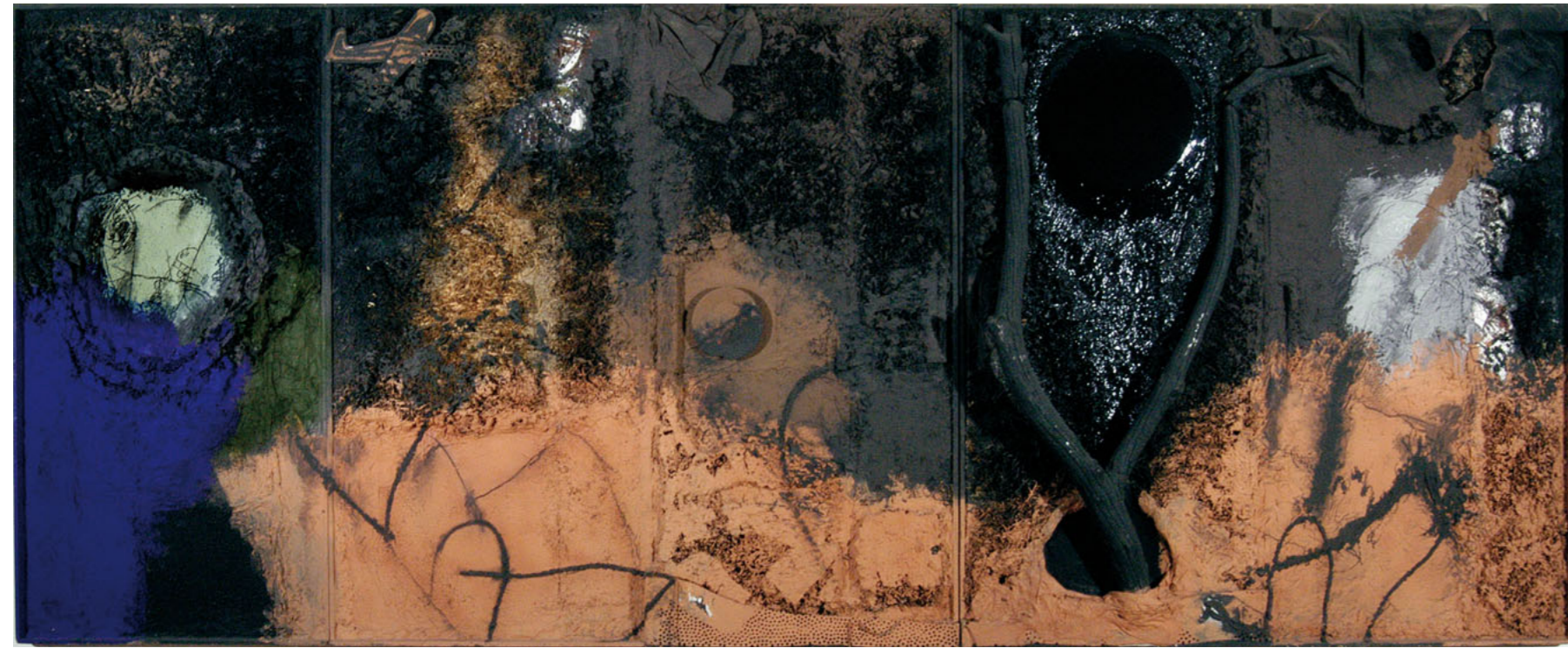
Joan Ponç
Dimoni
1982
Oli sobre tela
73 x 116 cm

Antoni Tàpies
Díptic negre amb creus
1988
Tècnica mixta sobre taula
200 x 350 cm

Jaume Plensa
Proverbs of Hell, 97
1995
Polièster i ferro
Capsa: 71 x 115 x 23 cm
Nina: 15 x 15 x 43 cm

Josep Guinovart
La Pava
 1989
 Tècnica mixta sobre taula
 210 x 525 cm

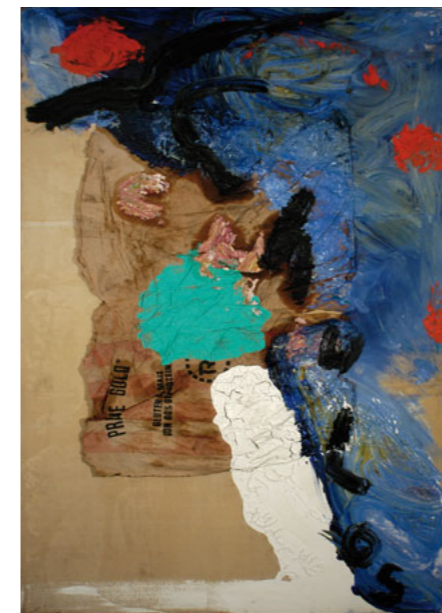
Miguel Ángel Campano
Andantino
 2001
 Oli sobre tela
 Conjunt de vuit peces
 de 242 x 87 cm/u

Antoni Llena
Penediment i certesa (filferro)
 2002
 Tècnica mixta
 56,5 x 51 x 35,5 cm

Antoni Llena
Penediment i certesa (or)
 2002
 Tècnica mixta
 43,5 x 54 x 36 cm

Julian Schnabel
Chulos
 1993
 Tècnica mixta sobre tela
 214 x 153 cm

Susy Gómez
s/t 113
2001
Tècnica mixta
sobre imatge
impresa, ampliada
fotogràficament
sobre fusta
240 x 180 cm

© Joan Ponç,
VEGAP, Barcelona, 2015
© Comissió Tàpies,
VEGAP, Barcelona, 2015
© Josep Guinovart,
VEGAP, Barcelona, 2015
© Jaume Plensa,
VEGAP, Barcelona, 2015
© Antoni Llena,
VEGAP, Barcelona, 2015
© Miguel Ángel Campano,
VEGAP, Barcelona, 2015
© 2015 Julian Schnabel
/ ARS, Nova York / VEGAP
© Susy Gómez, VEGAP,
Barcelona, 2015

ISSN 2019-7184
Dipòsit Legal: B-1912-2010

Disseny gràfic:
www.anaclapes.com

ESPAI
VolART
BARCELONA

ESPAI
VolART2
BARCELONA

CAN
FRAMIS
BARCELONA

CAN
MARIO
PALAFRUGELL

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

FUNDACIÓ
VILA CASAS

Oficines

Carrer Ausiàs Marc, 20, pral.
08010 Barcelona
Tel. +(34) 93 481 79 80
fundacio@fundaciovilacasas.com

Espai Volart / Espai Volart 2

Carrer Ausiàs Marc, 22
08010 Barcelona
Tel. +(34) 93 481 79 85
espaivolart@fundaciovilacasas.com

Can Framis

Carrer Roc Boronat, 116-126
08018 Barcelona
Tel. +(34) 93 320 87 36
canframis@fundaciovilacasas.com

Can Mario

Plaça Can Mario, 7
17200 Palafrugell (Girona)
Tel. +(34) 972 306 246
canmario@fundaciovilacasas.com

Palau Solterra

Carrer Església, 10
17257 Torroella de Montgrí (Girona)
Tel. +(34) 972 761 976
palausolterra@fundaciovilacasas.com

www.fundaciovilacasas.com

Exposició

L'art de col·leccionar

Col·lecció Ventura Garcés

Espai AØ de Can Framis

Del 16 de març al 19 de juliol de 2015
de dimarts a dissabte d'11.00 h a 18.00 h
diumenges d'11.00 h a 14.00 h